

RODZINNE CZYTANIE

Kryteria wyboru książek do głośnego czytania dzieciom

Czy ważne jest, co czytamy dzieciom? Tak, gdyż przy pomocy książek „wyposażamy” ich umysły i serca – wpływamy na ich język i wiedzę, postrzeganie świata, rozwój zainteresowań, postawy i system wartości. Od nas - rodziców i nauczycieli - zależy, czy znajdą się tam śmieci, czy stworzymy piękne, bogate, harmonijne i ponadczasowe „wnętrze”. Pomocne może się okazać pytanie, czy książka spełnia kryteria wyboru dobrych książek do czytania dzieciom.

Proponujemy, by do głośnego czytania dzieciom wybierać książki:

- skierowane do dziecka i ciekawe dla niego
- sensowne - o czymś istotnym dla dziecka, objaśniające mu świat, rozwijająca ważną cechę bądź umiejętność np. empatię, takt, poczucie humoru
- napisane lub tłumaczone poprawną i ładną polszczyzną
- dostosowane do wieku i wrażliwości dziecka, nie wzbudzające lęków i niepokoju
- uczące myślenia oraz radzenia sobie z trudnymi uczuciami i sytuacjami
- przynoszące wiedzę i/lub rozrywkę na wysokim poziomie
- niosące pozytywny przekaz moralny, promujące wzorce właściwych postaw i zachowań, niosące przesłanie szacunku wobec dziecka, innych ludzi, zwierząt, przyrody, kraju, dobrych tradycji, uznanych norm społecznych, sprawiedliwego prawa
- rozwijające wrażliwość estetyczną
- kształtujące postawę optymizmu i wiary w siebie oraz pozytywne nastawienie do świata
- unikające stereotypów związanych z płcią, rasą, narodowością, kulturą etc., nawet jeśli podane są w „niewinnej” lub humorystycznej formie
- unikające antywzorców np. przykładów, że zachowania naganne wiodą do sukcesu. Dzieci potrzebują jasnego przekazu moralnego, co jest dobre, a co złe. Jeśli lektura pozostawia tu wątpliwości, zawsze warto z nimi rozmawiać o właściwych postawach i wyborach - takich, które nie ranią innych i służą dobru ogólnemu.

Przede wszystkim zwróćmy uwagę, czy książka dostosowana jest do wieku, stopnia dojrzałości emocjonalnej i wrażliwości dziecka. Nie wzbudzajmy w dzieciach strachu i napięć. Rozrywka nie jest warta trwających czasem latami lęków i fobii. Jednocześnie jednak pamiętajmy, że gdy czytamy dziecku i odpowiadamy na jego pytania, może zrozumieć ono teksty „dojrzałe”, przeznaczone dla dzieci starszych nawet o dwa, trzy lata. I jeszcze jedno – tak jak sprawdzamy smak i temperaturę potraw, które serwujemy dzieciom, zapoznawajmy się z książką przed przeczytaniem jej dziecku. Czujmy się osobiście odpowiedzialni za to, co czytamy naszym dzieciom.

* Zdrowie emocjonalne to wg. Daniela Golemana, autora „Inteligencji emocjonalnej”, dobre samopoczucie psychiczne i moralne, umiejętność racjonalnego myślenia oraz zdolność nawiązywania dobrych i trwałych związków z ludźmi.

Kryteria wyboru książek do głośnego czytania dzieciom zostały opracowane przez Fundację „ABCXXI - Cała Polska czyta dzieciom”, inicjatora kampanii "Cała Polska czyta dzieciom".

Wiek od 2 do 6 lat

To dla dziecka i rodziców wspaniały czas na wspólne czytanie. Jeśli czytaliśmy wcześniej, zauważamy jak stopniowo nasz mały słuchacz coraz więcej rozumie i aktywnie wyraża swoje upodobania. Jeśli nie czytaliśmy – najwyższy czas zacząć!

Są książki, do których w tym czasie na życzenie dziecka, powracamy wielokrotnie, bo właśnie ta, a nie inna historia jest tak dla niego fascynująca. My tego rozumieć nie musimy, wystarczy, że podążamy za pragnieniem dziecka. To czas, gdy wraz z mową pojawiają się pierwsze, czasami zaskakujące pytania, a bohaterowie ulubionych książek często „uczestniczą” w zabawach wymyślanych przez dziecko.

Czytanie kilkulatkowi to także:

- rozbudzanie ciekawości świata
- dalsze budowanie bogatego języka
- rozwijanie wyobraźni
- ćwiczenie koncentracji i umiejętności słuchania
- pogłębianie więzi między rodzicami i dzieckiem
- uczenie myślenia i wartości moralnych
- wspólne przeżywanie z bohaterami książek emocjonujących przygód
- wyrabianie nawyku czytania i zdobywania wiedzy
- przygotowanie do wymagań, jakie stawia nauka w szkole

Nie zawsze rodzice są świadomi, że wspólne czytanie może bardzo pomagać w wychowaniu dziecka. W książkach znajdujemy często fragmenty, które mogą posłużyć jako rozwiązania konkretnych sytuacji, z którymi dziecko styka się w życiu. Dobra literatura dla dzieci daje dobre wzorce zachowania. Dla rodziców to bezcenna pomoc w kształtowaniu właściwych postaw i nawyków dziecka.

Złota Lista książek do czytania dzieciom opracowana przez
FUNDACJĘ ABC XXI CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM

„Złota Lista” nie jest ustanowiona raz na zawsze.

„...Umieszczamy na niej tytuły książek, które w naszym odczuciu uczą dzieci czegoś dobrego, pobudzają do refleksji lub śmiechu, doskonalą język, rozwijają wyobraźnię, przynoszą dobre wzorce zachowań – życzliwości, uczciwości, mądrości, odwagi. Jeśli trafiamy na książki, które wydają nam się lepsze od dotychczas zaproponowanych, dokonujemy zmiany...”

Wiek 0- 4 lata:

Marta Bogdanowicz (opracowanie) - Rymowanki - przytulanki

Paulette Bourgeois, Brenda Clark - seria o Franklinie

Jan Brzechwa - Wiersze i bajki

Gilbert Delahaye - seria o Martynce

Barbara Gawryluk - Dżok, legenda o psiej wierności

Dimiter Inkiow - Ja i moja siostra Klara

Czesław Janczarski - Mis Uszatek

Janosch - Ach, jak cudowna jest Panama; Ja ciebie wyleczę, powiedział Miś

Astrid Lindgren - Lotta z ulicy Awanturników

Sam McBratney - Nawet nie wiesz, jak bardzo Cię kocham

Nele Most, Annet Rudolph - Wszystko moje; Co wolno, a czego nie wolno

Beata Ostrowicka - Lulaki, Pan Czekoladka i przedszkole; Ale ja tak chcę!

Joanna Papuzińska - Śpiące wierszyki

Eliza Piotrowska – Bajka o drzewie

Renata Piątkowska - Opowiadania z piaskownicy

Annie M.G. Schmidt – Julek i Julka

Julian Tuwim - Wiersze dla dzieci

Wojciech Widłak - seria o panu Kuleczce

Wiek 4-6 lat:

Florence and Richard Atwater - Pan Popper i jego pingwiny

Hans Christian Andersen - Baśnie

Wanda Chotomska – Wiersze; Pięciopsiaczki

Carlo Collodi - Pinokio

Wacław Ćwirtek - O gajowym Chrobotku; Bajki z mchu i paproci

Iwona Czarkowska – Biuro zagubionych zabawek #

Ewa Janikowszky – Gdybym był dorosły

Grzegorz Janusz – Misiostwo świata #

Roksana Jędrzejewska-Wróbel – Sznurkowe historie, Małeńkie Królestwo królowy Aurelki

Asa Lind – Piaskowy Wilk

Astrid Lindgren - seria o Pippi Pończoszance; Emil ze Smalandii

Hugh Lofting - seria o Doktorze Dolittle

Kornel Makuszyński - Przygody Koziołka Matołka

Małgorzata Musierowicz - Znajomi z zerówki

Alan A. Milne - Kubuś Puchatek, Chatka Puchatka

Renata Piątkowska - Na wszystko jest sposób #; Nie ma nudnych dni

Małgorzata Strzałkowska - Leśne Głupki; Wierszyki łamiące języki

Danuta Wawiłow – Wiersze

Max Velthuis - Żabka i obcy

W artykule zaczerpnięto informacje ze strony <http://www.calapolskaczytadzieciom.pl>

